

यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी
(यशदा), पुणे या संस्थेमध्ये शाश्वत विकास ध्येय केंद्र
(SDG Center) स्थापन करून राज्य स्तरावर
व्यापक प्रशिक्षण व्यवस्था निर्माण करणे बाबत.

महाराष्ट्र शासन

नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : असांसं-१३२१/प्र.क्र.३२/का.१४१७

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : ३० नोव्हेंबर, २०२१

वाचा : १. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : टीआरएन-०९/प्र.क्र.३९/०९/१२-अ,
दि.२३.९.२०११

२. महासंचालक, यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेचे अ.शा.पत्र
क्रमांक : सीएचडी/२०२०-२१/एसडीजी-सेंटर/मेन, दि.३०.३.२०२१

प्रस्तावना :

सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्रमांक : टीआरएन-०९/प्र.क्र.३९/०९/१२-अ, दि.२३.९.२०११
अन्वये प्रसिध्द केलेल्या “राज्य प्रशिक्षण धोरण” (State Training Policy) नुसार यशवंतराव चव्हाण विकास
प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या प्रशिक्षण संस्थेला “शिखर प्रशिक्षण संस्था” (Apex Training Institution)
म्हणून घोषित करण्यात आले असून या संस्थेला राज्यातील इतर सर्व प्रशिक्षण संस्था संलग्न करण्यात आल्या
आहेत. तसेच महसूल विभाग मुख्यालय स्तरावरील “विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था ” तसेच
जिल्हास्तरावरील “जिल्हा प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था” यांच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे संनियंत्रण यशवंतराव
चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे यांचे मार्फत करण्यात येत आहे. या सर्व स्तरांवर प्रशिक्षण
संस्थांच्या माध्यमातून यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे जिल्हास्तरावरील अधिकाऱ्यांना
प्रशिक्षण देत आहे. या पार्श्वभूमीवर संयुक्त राष्ट्र संघ (United Nations) यांनी घोषित केलेली शाश्वत विकास ध्येये
(SDG) गाठण्यासाठी राज्यामध्ये प्रशासनाचे अधिकारी व कर्मचारी यांचा जाणिवपूर्वक सहभाग आवश्यक आहे.
यासाठी शासकीय तथा निमशासकीय अधिकारी / कर्मचारी यांना प्रशिक्षित करणे आवश्यक आहे. तसेच स्थानिक
स्वराज्य संस्थांचे लोकप्रतिनिधी यांच्या मध्ये जागृती निर्माण होणे अपेक्षित आहे. या शिवाय विद्यापीठ स्तरावरील
शिक्षण तज्ञ, संशोधक व विद्यार्थी यांचा सहभाग प्राप्त होणे देखील गरजेचे आहे. या सर्व भागधारकांना
(Stakeholders) आवश्यक प्रशिक्षण कालबद्ध पद्धीतीने होण्यासाठी यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी
(यशदा), पुणे या संस्थेने शाश्वत विकास ध्येये (SDG) साध्य होण्याकरिता अ) प्रशिक्षण व कार्यशाळा (Training
Programmes and Workshops), आ) साहित्य तयार करणे (Preparation of Material), इ) कृती संशोधन
(Action Research) व ई) संशोधन अभ्यास (Research Studies) हे ४ उपक्रम राबविण्याबाबतचा प्रस्ताव नियोजन
विभागास सादर केला आहे.

२. नियोजन विभाग आणि सांख्यिकी व कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय (MoSPI) यांच्यामध्ये “सांख्यिकी
सक्षमीकरणासाठी सहाय्य (Support for Statistical Strengthening)” ही केंद्र शासनाची योजना
राबविण्याबाबत दि.१६ मार्च, २०२० रोजी “सामंजस्य करार (MoU)” करण्यात आला आहे. त्यानुसार “शाश्वत
विकास ध्येय (SDG)” संबंधातील अ) प्रशिक्षण व कार्यशाळा (Training Programmes and Workshops),

आ) साहित्य तयार करणे (Preparation of Material), इ) कृती संशोधन (Action Research) व ई) संशोधन अभ्यास (Research Studies) ह्या ४ उपक्रमासंबंधातील कार्ये यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेद्वारे करता येऊ शकतील. यास्तव यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेच्या प्रस्तावाचा विचार करून व नियोजन विभाग शासन निर्णय क्रमांक एसडीजी-२०२०/ प्र.क्र.३५/ का-१४१२ दि.०३ डिसेंबर, २०२० अन्वये स्थापन "शाश्वत विकास ध्येय-अंमलबजावणी आणि समन्वय केंद्र" (SDG-ICC) या सनियंत्रण केंद्राच्या पंचस्तंभीय व्युहरचनेची (५ Pillar Strategy) अंमलबजावणी होण्याच्या उद्देशाने यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे यांच्या कडून प्राप्त प्रस्तावातील अ) प्रशिक्षण व कार्यशाळा (Training Programmes and Workshops), आ) साहित्य तयार करणे (Preparation of Material) व इ) कृती संशोधन (Action Research) हे ३ उपक्रम पार पाडण्यासाठी "सांख्यिकी सक्षमीकरणासाठी सहाय्य (Support for Statistical Strengthening)" या केंद्र शासनाच्या योजने अंतर्गत "शाश्वत विकास ध्येय केंद्र (SDG-Center)" स्थापन करून राज्य स्तरावर व्यापक प्रशिक्षण व्यवस्था निर्माण करण्याकरिता आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्या अनुषंगाने आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय :

१. यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेमार्फत शाश्वत विकास ध्येय (SDG) या बाबत शासकीय अधिकारी / कर्मचारी यांच्यामध्ये जाणिव जोपासली जाऊन दैनंदिन कामकाजात त्यांच्याशी संबंधित शाश्वत विकास ध्येय (SDG) पूर्तीच्या उद्दिष्टापूर्ती करिता कार्यवाही व्हावी, तसेच लोकप्रतिनिधींमध्ये याबाबतची जाणीव जोपासली जावी या उद्देशाने "शाश्वत विकास ध्येय केंद्र (SDG-Center)" स्थापन करून राज्य स्तरावर व्यापक प्रशिक्षण व्यवस्था निर्माण होण्याकरिता खालील ३ उपक्रम वर्ष २०२१-२२, २०२२-२३ व २०२३-२४ या ३ वर्षांकरिता राबविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ) प्रशिक्षण व कार्यशाळा (Training Programmes and Workshops)

आ) साहित्य तयार करणे (Preparation of Material)

इ) कृती संशोधन (Action Research)

२. यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे कडून वरील ३ उपक्रमांतर्गत परिशिष्टात नमूद केल्या प्रमाणे व्यापक प्रशिक्षण व्यवस्था व अनुषंगिक कार्ये पूर्ण करण्यासाठी खालील प्रमाणे आर्थिक वर्ष निहाय निधी उपलब्ध करून देण्यास शासन मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. आर्थिक वर्षनिहाय अपेक्षित देय निधीचा तपशिल खालीलप्रमाणे राहिल.

आर्थिक वर्ष	अपेक्षित देय निधी (रु.)
२०२१-२२	१,०४,९८,९५०
२०२२-२३	८९,२६,०६०
२०२३-२४	७२,४८,५६०
एकूण	२,६६,७३,५७०

३. यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेमध्ये “शाश्वत विकास ध्येय केंद्र (SDG-Center)” स्थापन करून राज्य स्तरावर व्यापक व्यवस्था निर्माण करण्याकरिता उपलब्ध करून दिलेल्या निधी यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेच्या नियामक मंडळाच्या निर्देशानुसार व संस्थेस लागू असणाऱ्या आर्थिक नियमांमधील तरतूदीनुसार खर्च करण्यात यावा. खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र (Utilization Certificate) शासनास महासंचालक, यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे यांचेकडून सादर करण्यात येईल.

४. यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे यांचेकडून सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक : टीआरएन-२०२१/२५५/प्र.क्र.१०/ २१/१२-अ, दिनांक ६ जुलै, २०२१ अन्वये वर्ष २०२१-२०२२ साठी ऑनलाईन प्रशिक्षण (Online Training) आयोजित करून प्रतिदिन प्रति प्रशिक्षणार्थी रु.७५०/- इतके शुल्क आकारण्यात येत आहे. आर्थिक वर्ष २०२२-२३ व २०२३-२४ या कालावधीसाठी ऑनलाईन प्रशिक्षणांसाठी प्रतिदिन प्रति प्रशिक्षणार्थी शुल्क रु.७५०/- इतके सुधारीत केले गेल्यास त्या सुधारीत शुल्कानुसार यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेस देय असलेला निधी रु.२,६६,७३,५७०/- मधून समायोजित करण्यात येईल.

५. यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे यांना वरील तक्त्यानुसार आर्थिक वर्षनिहाय अदा करावयाचा निधी वरील परिच्छेद क्रमांक ३ व ४ मधील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून दिला जात आहे. यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेमध्ये “शाश्वत विकास ध्येय केंद्र (SDG-Center)” आर्थिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये स्थापन करून राज्य स्तरावर व्यापक प्रशिक्षण व्यवस्था निर्माण करण्याकरिता कालबद्ध पद्धतीने कार्य पूर्ण करता यावे म्हणून आर्थिक वर्ष २०२१-२२ रु. १,०४,९८,९५०/- इतका निधी आगाऊ वितरीत (Advance Release) करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच हा निधी “सांख्यिकी सक्षमीकरणासाठी सहाय्य (Support for Statistical Strengthening)” या केंद्र शासन योजनेच्या नियोजन विभागाकडून करण्यात आलेल्या “सामंजस्य करार (MoU)” प्रमाणे शाश्वत विकास ध्येया (SDG) संबंधीत चिन्हांकित करण्यात आलेल्या निधीमधून खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. वरीलप्रमाणे यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेस रु. १,०४,९८,९५०/- इतका निधी अदा करण्यास आर्थिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

६. यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे या संस्थेमध्ये “शाश्वत विकास ध्येय केंद्र (SDG-Center)” स्थापन करून राज्य स्तरावर व्यापक प्रशिक्षण व्यवस्था निर्माण करण्याकरिता आर्थिक वर्ष २०२२-२३ व २०२३-२४ या वर्षासाठी या शासन निर्णयाच्या परिशिष्टात नमूद तपशीलानुसार अनुषंगिक कार्ये पूर्ण करण्यासाठी उर्वरित रु.१,६१,७४,६२०/- इतका निधी केंद्र शासनाच्या “सांख्यिकी सक्षमीकरणासाठी सहाय्य (Support for Statistical Strengthening)” अंतर्गत “सामंजस्य करार (MoU)” नुसार किंवा “१५ व्या वित्त आयोग (१५th Finance Commission)” यांच्या शिफारसी प्रमाणे “सांख्यिकी क्षेत्र (Statistics Sector)” ची वृद्धी करण्याकरीता प्राप्त होणाऱ्या निधीतून अथवा नियोजन विभागाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदी मधून यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे यांना उपलब्ध करून देण्याबाबत स्वतंत्ररित्या शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येतील.

७. महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर हा शासन निर्णय उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२१११३०१५५५२१५११६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संजय भोसले)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल, राजभवन, मलबार हील, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री व मा.राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
६. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. महासंचालक, यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), पुणे.
८. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई
९. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र-२, नागपूर
१०. उप महासंचालक, विभागीय कार्यालय, राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालय, सांख्यिकी व कार्यक्रम कार्यान्वयन मंत्रालय, केंद्र शासन, नवी मुंबई.
११. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-५१.
१२. निवडनस्ती, कार्यासन १४१७.

शासन निर्णय क्रमांक : असांस-१३२१/प्र.क्र.३२/का.१४१७, दि. ३० नोव्हेंबर, २०२१ सोबतचे
“परिशिष्ट”

SDGC Budget for 2021-22					
SN	Budget Head	Rate (Rs)	Units	Duration	Expenditure (Rs)
1	Sensitization programmes for Senior Officers (Non-residential/online)	750	150 Officers	1 day	1, 12, 500
2	Orientation programmes for district level Officers (Residential)	2000	1000 Officers	2 days	40, 00, 000
3	Orientation programmes for district level Officers (Online)	750	1000 Officers	2 days	15, 00, 000
4	Capacity Building Programmes for DPOs, DPOs (Human development) ADPOs and DSOs (Residential in Yashada)	2000	125 Officers	3 days	7, 50, 000
5	Training of University Faculty/Researchers (Residential in Yashada)	2000	30 Faculty	3 days	1, 80, 000
6	Workshops for action research	2000	150 Participants	3 days	9, 00, 000
7	Lodging and boarding of Yashada staff for action research and studies	-	-	-	3, 00, 000
8	Staff (2 Assistant Professors)/Consultant	45000	2 Persons	12 months	10, 80, 000
9	Staff (2 Research Officers)	28000	2 Persons	12 months	6, 72, 000
10	Miscellaneous (Printing, Xeroxing etc)	-	-	-	50, 000
11	Total				95, 44, 500
12	Institutional overheads				9, 54, 450
13	Total				1, 04, 98, 950

SDGC Budget for 2022-23					
SN	Budget Head	Rate (Rs)	Units	Duration	Expenditure (Rs)
1	Sensitization of block level functionaries and elected representatives (Non-residential/online)	1500	1000 Officers	1 day	15, 00, 000
2	Orientation programmes for urban local bodies (Residential)	2000	500 Officers	2 days	20, 00, 000
3	Workshops for convergence departments for specific goals (Residential)	2000	150 Officers	2 days	6, 00, 000
4	Need based workshops/training	2000	100 Officers	3 days	6, 00, 000
5	Preparation of e-manuals and films for different field functionaries	-	-	-	3, 00, 000
6	Workshops for action research	2000	150 Participants	3 days	9, 00, 000
7	Lodging and boarding of Yashada staff for action research and studies	-	-	-	3, 25, 000
8	Staff (2 Assistant Professors)/Consultant	47250	2 Persons	12 Months	11, 34, 000
9	Staff (2 Research Officers)	29400	2 Persons	12 Months	7, 05, 600
10	Miscellaneous (Printing, Xeroxing etc)	-	-	-	50, 000
11	Total				81, 14, 600
12	Institutional overheads				8, 11, 460
13	Total				89, 26, 060

SDGC Budget for 2023-24					
SN	Budget Head	Rate (Rs)	Units	Duration	Expenditure (Rs)
1	Training of stakeholders (Non-residential/online)	1500	500 Officers	1 day	7,50,000
2	Training of district and block level officers and staff (Residential)	2000	500 Officers	2 days	20,00,000
3	Need based workshops/training	2000	100 Officers	3 days	6,00,000
4	Revisiting prepared material and modifying if required	-	-	-	1,00,000
5	Workshops for action research	2000	150 Participants	3 days	9,00,000
6	Lodging and boarding of Yashada staff for action research and studies	-	-	-	3,50,000
7	Staff (2 Assistant Professors)/Consultants	47250	2 Persons	12 Months	11,34,000
8	Staff (2 Research Officers)	29400	2 Persons	12 Months	7,05,600
9	Miscellaneous (Printing, Xeroxing etc)	-	-	-	50,000
10	Total				65,89,600
11	Institutional overheads				6,58,960
12	Total				72,48,560